

jsou arciť stejně vázáni jako každý jiný aplikující orgán. Jen tak možno rozuměti obratu „jsouce vázáni jen zákonem“ (§ 98). Z řečeného podává se tudíž, že úvahy o vzájemné „odvislosti“ resp. „neodvislosti“ jednotlivých státních orgánů musí dobře rozlišovat dvě zásady: vnější princip organisační, t. j. samostatné resp. nesamostatné vybudování toho či onoho druhu orgánů, a vnitřní princip funkční závislosti veškeré normotvorby, jenž projevuje se ve stupňovité výstavbě právního řádu a jest nezbytným předpokladem jednotnosti právního řádu ve smyslu logickém. V tomto posledním směru jsou všechny orgány druhotné normotvorby nutně a stejně závisly na orgánech normotvorby vyššího řádu, čili jinými slovy: jejich normotvorné funkce jeví se jako výkon povinnosti, stanovené normou vyššího řádu než je ta, kterou samy tvoří.

Literatura.

O problému státní funkce jedná téměř každý obecnější spis státovědecký. Kromě děl uvedených u hesla „Formy státní“ budtež zde citována ještě tato: Weyr: „Základy filosofie právní“; Hans Kelsen: „Hauptprobleme der Staatsrechtslehre“; týž: „Der soziologische und juristische Staatsbegriff“, II. vyd., 1928; týž: „Österreichisches Staatsrecht“; G. Jellinek: „Gesetz und Verordnung“; Walter Jellinek: „Der fehlerhafte Staatsakt“; týž: „Gesetz, Gesetzanwendung und Zweckmäßigkeitssanwendung“; týž: „Verwaltungsrecht“, 1928; Otto Mayer: „Deutsches Verwaltungsrecht“; týž: „Theorie des französischen Verwaltungsrechts“; Herrmann: „Grundlehren des Verwaltungsrechts“; Kormann: „System der rechtsgeschäftlichen Staatsakte“; Smend: „Die politische Gewalt im Verfassungsstaat und das Problem der Staatsform“; A. Merkl: „Allgemeines Verwaltungsrecht“; Esmein: „Elements du droit constitutionnel“; Duguit: „Traité de droit constitutionnel“, 3. vyd., I. díl, 1927.

František Weyr.

Generální statut pro Podkarpatskou Rus

viz Podkarpatská Rus.

Gymnasium

viz Školství.

Hazardní hry.

I. Historický vývoj. Historické prameny zákazu a trestnosti h. h. třeba hledati v her-

ních patentech, jichž slušný počet končí patentem Josefa II. z l. V. 1784. Tyto formálně vedlejší trestní zákony byly včleněny do obecného trestního zákona teprve josefinským trestním zákonem z r. 1787 (§§ 37—39), arci tím způsobem, že trestní zákon obsahoval jen blanketní normu, vedle níž zůstal zmíněný herní patent v platnosti. Na tomto stavu nezměnilo se ničeho ani trestním zákonem z r. 1803 (§ 266), až na to, že zatím byly vydány další zákazy určitých her a že dekretem dvorské kanceláře z 16. X. 1840, č. 469 Sb. j. z., byl herní patent z r. 1784 republikován, doplněn později vydanými zákazy a všeobecným zákazem, podávajícím autentický výklad pojmu h. h. Teprve trestní zákon č. 117/1852 ř. z. přinesl změnu potud, že vedle blanketní normy, odkazující na jmenovité zákazy vydané zvláštními předpisy, postihuje trestem přímo veškeré h. h. Studium tohoto historického vývoje v podrobnostech není ani dnes bez významu, je-li třeba řešiti některé sporné a nejasné otázky platného práva.

II. Platné právo. a) Prameny pozitivního práva třeba hledati pro území práva dříve rakouského v § 522 tr. z. č. 117/1852 ř. z. a ve zvláštních předpisech, zejména zmíněném dekretu dvorské kanceláře z r. 1840, jimiž byly zakázány určité hry (takové předpisy byly vydávány i později, tak zákaz hry bookydomino nař. č. 292/1916 ř. z.), pro území práva dříve uherského v §§ 87—91 přest. zák. čl. XL/1879, zák. čl. XXI/1913 a v nařízeních uherského ministerstva vnitra, jak budou později uvedena, pro obor práva vojenského v § 796 voj. tr. zák. č. 19/1855 ř. z., znějícím v podstatě stejně jako § 522 tr. z.

b) Pojem hazardní hry. Trestní zákon č. 117/1852 ř. z. nepodává vymezení pojmu h. h., nýbrž mluví jen o hazardní nebo naprosto odvážné hře. Zdálo by se, že má na mysli jen hry, při nichž výhra nebo ztráta závisí výlučně na náhodě, stejně jako zák. čl. XL/1879, který tímto způsobem výslovně h. h. definuje (§ 91). Než judikatura (plen. víd. tr. 2264) opustila tento výklad a rozumí h. hrou i takovou t. zv. smíšenou hru, při níž výsledek nikoliv sice výlučně, avšak aspoň převážně závisí na náhodě, takže dovednost, výpočet nebo síla hráčů má význam podřadný. Při takovém vymezení pojmu h. h. má tím větší význam judikatura, které je zůstaveno, aby podle potřeby po slyšení znalců zjistila, zda určitá